

Låten Kristi ord rikligen bo ibland eder

Kol. 3: 16

Låten Kristi ord rikligen bo ibland eder; lär och förmana varandra i all visdom med psalmer och lovsånger och andliga visor och sjungen i nåden till Herrens ära i edra hjärtan.

Detta är en förmaning, som för somliga är mycket ljuvlig och lätt, ja, riktigt kär och älsklig, icke ett tvingande bud, utan ett kärt och önskat privilegium på något, som de själva av hjärtat älska, ja, en skön och härlig beskrivning på deras eget väsende. Det finnes, Gudi lov, ett sådant folk på jorden. Men det finnes andra, för vilka samma förmaning är en betungande pålaga, ett bud, som de aldrig börjat att efterleva; och ännu andra, för vilka denna förmaning är rent av förhatlig, ja, olidlig. Här är således ett stycke, som prövar och blottar oss, förrän vi mena det - ett ämne, på vilket många hjärtans tankar varda uppenbara; - *Låt Kristi ord rikligen bo ibland eder; lär och förmana varandra i all visdom med psalmer och lovsånger och andliga visor och sjungen i nåden till Herrens ära i edra hjärtan.*

Så tillgår det verkligen, där livet i Kristus är friskt och varmt. Och så bör det ju alltid vara! På sådan tid är denna förmaning icke mycket behövlig. Men det kommer andra tider - »då nu brudgummen dröjde, blevo de alla sömniga och somnade» - då tiden blir lång och enformig och kristendomen en gammal vardagssak, då tröghet, kallsinnighet och försumlighet både för egen och för brödernas själar infinna sig - det är i synnerhet då, som denna förmaning behöves. Så länge ännu någon olja är i lampan, så älska dock de trogna denna förmaning och skiljas därigenom ifrån dem, som äro köttsligt sinnade, vilka rent av strida mot denna apostelns lära. Men likväl, ehuru anden är villig hos de trogna, är dock köttet så svagt och trögt, att de icke heller efter denna förmaning kunna »göra vad de vilja», att den icke så efterlevs, som den älskas och erkännes.

O, när man å ena sidan känner och betänker detta, nämligen huru Kristi ord, som skulle bo rikligen i alla kristnas hjärtan och hus, tvärt om bor där ganska torftigt; huru det inbördes lärandet och förmanandet hos många nästan helt upphört; huru psalmerna och lovsångerna och de andliga visorna där hava tystnat, eller väl sjungas, men icke nu till Herren och i hjärtat, utan blott för människor och med munnen - och man å den andra sidan känner och betänker sakens övermåttan stora vikt, betänker, att just detta, nämligen att Kristi ord bor rikligen ibland oss, utgör det sanna »universalmedlet» emot allt andligt ont, både hos enskilda kristna och hos församlingar av sådana, ja, för hela Kristi kyrka på jorden; när man besinnar, huru stor välsignelse det vore, så väl för enskilda kristna, som för all deras omgivning, om Kristi ord rikligen bodde ibland dem, och däremot vilken stor skada och förlust det är, när detta icke sker, så betages man av en viss ängslan och nedslagenhet, när man börjar en betraktelse över denna förmaning och känner, att inga ord äro härom nog starkt talande, och inga hjärtan nog öppna för en sak av sådan vikt. Men vad skall man göra? Den som kan taga det, han tage det!

Vi vilja nu först se, vad aposteln menar med sin förmaning. Aposteln förmanar oss här just till det, som man, Gudi lov, får skåda på sådana tider och orter, där en Andens väckelse och ett evangeliskt trosliv upplågar, där en Guds plantering »blomstrar och fröjdas» (Jes. 35), nämligen huru rikligen Kristi ord då bor i själarna, huru där blir ett läsande, talande, sjungande, inbördes undervisande och förmanande, glatt och förtroligt och med hjärtans fröjd och smak, och detta på alla tider och rum, så att världen står där ännu i dag lika häpen och förbittrad och smådefull, som judarna på den stora pingstdagen, då apostlarna började att med nya tungor tala om Guds dråpliga verk, och de sade: »Dessa äro druckna av sött vin! »

Men där ser man då, vad aposteln menar, när han säger: »Låten Kristi ord rikligen bo ibland eder; lär och förmana varandra i all visdom med psalmer och lovsånger och andliga visor» m.m. Om vi alltid förblev lika brinnande i anden, om den första kärleken aldrig kallnade, så vore detta just vartill aposteln här förmanar. Vårt andliga och eviga väl fordrar, att vi skola städse fortfara och tillväxa i nåden och Kristi kunskap, att vi därför aldrig bliva försumliga och låta ordet sättas å sido, utan alltid med läsande,

talande, sjungande, inbördes lärande och förmanande underhålla och utbreda den heliga elden; ty i annat fall går det, såsom Jesus sade till församlingens ängel i Efesus, att om han icke återvände till den första kärleken, skulle han (Herren) flytta hans ljusstake från dess rum (Uppb. 2:5). Detta är därför icke en fri sak, som man efter sitt behag kan göra eller underlåta, och likväl behålla livet, utan om vi icke vilja lyfta i köttet och i den eviga döden, så nödgas vi alltjämt underhålla det andliga livet med ett dagligt umgänge med Guds ord. Såsom ett barn uppfödes med mjölk, så måste ock den nya människan hava sin mjölk, och denna är »Kristi ord». En kristen måste därför med beständig flit umgås med bibeln och där spisa sin själ.

Aposteln säger: »Låten Kristi ord bo ibland eder! » icke såsom en gäst blott hava härberge hos eder en kort tid, utan för alltid bo ibland eder, säger han. Kristi ord skall helt förena sig med vårt innersta, där beständigt bo och regera. Han säger också: »rikligen», icke blott vissa korta stunder, utan beständigt, allestädes och på mångahanda sätt. Om du icke har tillfälle att så mycket höra och läsa det, kan du dock tänka därpå, tala eller sjunga något Guds ord; såsom Herren bjuder, att vi skulle med sådan flit allestädes inskräpa ordet hos våra barn, »när du sitter i ditt hus», säger han, »och när du går på vägen, när du lägger dig och när du står upp» (5 Mos. 6:7). På samma sätt skola vi ock alltid och allestädes öva oss själva i Kristi ord, även då vårt lekamliga arbete icke tillåter oss att särskilt ägna oss däråt.

Men aposteln säger vidare: »i all visdom». Detta är ock ett viktigt tillägg. »Lär och förmana varandra i all visdom»; d. ä. låten det icke stanna vid blotta bruket av Kristi ord, utan betänk, ni kristna, att det ju skall hava något ändamål, och sen till, att detta måtte vinnas. Somliga bruka ordet med jämn flit, men tänka icke på själva det stora ändamålet, nämligen vår förbättring, uppväckelse och förkovran i tron, i kärleken, i hoppet och tålmodet m.m. Dessa bruka då ordet utan all visdom, äro nöjda, när de blott brukat det, kunna då höra det ena och det andra ämnet med intresse, blott det är väl utfört; de tänka icke på, vad de själva skulle taga till sig därav; de kunna då åtnöjas med blott vissa delar av ordet, helt förgätande andra stycken o. s. v. Så göra ock många, som för andra föreläser ordet; de tänka icke på att uträtta något hos åhörarna, utan blott på att hålla ett tacknämligt föredrag. Att aposteln menat något sådant, ser man av hans likartade förmaningar på andra ställen.

I 1 Kor. 14 lär han vidlyftigt, huru de kristna skola uppbygga varandra; och då säger han bland annat: »När I kommen tillsammans, så har var och en av eder en psalm, han har en undervisning, han har en uppenbarelse, han har gåvan att tala med tungor, han har uttydning; tjäne allt till uppbyggelse! I församlingen vill jag hellre tala fem ord med mitt förstånd (d. ä. begripligt), på det att jag även må undervisa andra, än tiotusen ord med tungor (på ett för bröderna obekant språk och utan all uttydning). Mina bröder, varen icke barn i förståndet» m.m.

Och åter, v. 32-33: »Och profeternas andar äro profeterna undergivna; ty Gud är icke oordningens, utan fridens Gud» o. s. v. - Men för att även i alla avseenden skicka sig visligen såsom kristen, fordras att låta Kristi ord med all dess visdom bo och regera i oss: ty »i Kristus ligga alla visdomens och kunskapens skatter fördolda» (Kol. 2:3). Och att vinnlägga sig om ett visligt sätt uti allt är högst nödigt för kristna; ty eljest kunna de lätt skada den sak, de vilja främja, och verkligen »giva motståndaren anledning till lastande»*.

Vidare lär aposteln här, att vi skola icke blott höra ordet eller enskilt läsa och betrakta det, utan vi skola ock meddela åt andra, tala därom, lära och undervisa varandra, förmana och uppmuntra varandra. Han säger: »Lär och förmana varandra med psalmer och lovsånger och andliga visor och sjungen i nåden till Herrens ära i edra hjärtan.» Men här får den helige aposteln till motståndare alla vår tids fariséer, överstepräster och skriftlärda, vilka med sina stadgar göra Guds ord om intet och lära tvärt om, att kristna i allmänhet skola icke lära och förmana varandra; sådant tillhör endast prästen**.

Då nu icke blott här (Kol. 3:16), utan, såsom vi snart skola se, på så *många* ställen i skriften, samma förmaningar givas, må var och en lära och en gång för alla minnas, att de äro falska profeter, till hinder uti en för Guds rike så övermåttan viktig sak, de nämligen, vilka fördrista sig att uppenbart lära rakt

emot skriftens tydliga ord. Aposteln säger här uttryckligt: »Lär och förmana varandra! » och skriver ändå icke till Timoteus, Titus eller Filemon, utan till kolosserna, vilka icke voro en hop vigda präster, utan helt enkelt en hop döpta och troende kristna. Och likväl står här det ordet (*διδάσχουτες*), d. ä. lärande! - och »varandra»! Därför skriver Luther över detta språk: »I Kol. 3:16 gör Paulus läroämbetet gemensamt för alla kristna, då han säger: Lär och förmana varandra och därjämte var och en sig själv, utom den offentliga predikan, på det att alltså Guds ord, offentligt och hemligt, allmänt och enskilt, överallt må gå i svang.»

Och samme Luther säger åter över Stefani historia: »Här uppstår den frågan, om lekmän och gemene man även få predika, emedan Stefanus här icke blev satt att predika, vilket ämbete apostlarna togo på sig, utan att hushålla, och han likväl, när han kommer på torget och bland folket, strax rumorar (för oväsen) med tecken och under, därtill *bestraffar de översta!* Men här står Stefanus fast och giver med sitt exempel åt var och en makt att predika på vad ort han vara må, det vare i huset eller på torget, och låter alltså Guds ord icke vara bundet vid några vissa människor - varmed han dock icke hindrar apostlarna i deras predikan, utan även sköter sin tjänst, beredd att tåla, när apostlarna själva predika. Ty det måste vara en ordning, att icke alla på en gång predika, utan såsom Paulus lärar: »Profeterna tale två eller tre, och om någon annan, som sitter där, får en uppenbarelse, så tige den förste» (1 Kor. 14).

Ja, det måste vara några, som helt och hållet äro avskilda och satta därtill, att de skola ägna hela sitt liv åt predikande och själavård; men detta frikallar icke de övriga kristna från deras plikt att vid alla de tillfällen, som kunna förenas med deras lekamliga kallelse skötande, »förkunna hans dygder, som har kallat dem från mörker till sitt underbara ljus» (1 Petr. 2:9); liksom också några äro avskilda och satta till tornväktare, för att giva tecken, om en vådeld utbryter, och detta likväl icke frikallar andra från skyldigheten att genast uppenbara det, om de se en eld bryta lös. Och om någon gör detta senare, vore det ju en förvånande dårskap, om någon sade: »Det tillhör icke dig att ropa, att elden är lös, ty du är icke tornväktare!»

Och om väktaren sovit i sitt torn och icke märkt elden, så att alla före honom ropat om densamma, väl kunde han då bliva förargad däröver; men om han ville förebrå folket därför, att de trätt in i hans ämbete, så borde väl ingen låta förvilla sig att tro, det en sådan förebråelse vore sann och billig, utan man skulle väl hellre svara: »Var du nöjd, när du fått sova, om ock icke din ära såsom tornväktare skulle räknas mer viktig, än de människors liv och egendom, som voro i fara för elden!» Tillämpningen härav på vårt ämne är lätt att göra.

Men vi vilja avsluta detta med anförande av några tydliga bibelspråk. Den, som icke av bibeln låter sig övertygas, må väl sluta om sig själv, att han icke är kallad att tala i andliga ting; ty han är då visst ingen »konungslig präst» (1 Petr. 2). Vi hava i den heliga skrift en stor hop med vittnen i denna sak: Mose säger: »O, att allt Herrens folk bleve profeter, därigenom att Herren låte sin Ande komma över dem!» (4 Mos. 11:29). Kristus säger: »Den som icke församlar med mig, han förskingrar» (Matt. 12:30). Paulus säger (utom det vi redan betraktat, Kol. 3:16): »Faren efter kärleken; sträva efter de andliga gåvorna, dock mest efter att profetera. Men den som profeterar, han talar för människor till uppbyggelse och förmaning och tröst» (1 Kor. 14).

Petrus säger: »I ären ett utvalt släkte, ett konungsligt prästerskap - på det att I skolen förkunna hans dygder, som har kallat eder från mörker till sitt underbara ljus» (1 Petr. 2:9). Jakob säger: »Om någon ibland eder, mina bröder, far vilse från sanningen och någon omvänder honom, han må veta, att den som omvänder en syndare från hans vägs villa, han frälser en själ från döden och överskyler en myckenhet av synder» (Jak. 5:19-20). Och åter Paulus: »Trösten därför varandra och uppbyggen var den andre, såsom I ock gören. - Och vi uppmana eder, mina bröder, förmana de oordentliga, trösten de klenmodiga, tagen eder an de svaga» (1 Tess. 5:11-14).

Se, så talar Moses, så talar Kristus, Herren i sitt hus, så tala hans apostlar. Men det är en del väktare på Sions murar, som säga: »Nej, allt folket tige i andliga ting, blott vi skola tala och lära.» Och det fanns

en del översta och äldsta och präster i Jerusalem, som bjödo de arma fiskarna, dem Herren hade tagit till sina vittnen, »att alldeles icke tala eller lära i Jesu namn»; men Petrus svarade: »Om det är rätt inför Gud att höra eder mer än Gud, därom mån I döma» (Apg. 4:18-19).

Korteligen, av alla dessa och ännu flera uttryckliga tillsägelser i den heliga skrift böra vi lära att icke blott djupt förakta, trampa under fötterna och bestraffa dessa påviska stadgar, som så fientligt strida mot Herrens ord och Herrens rike; utan vi skola besinna, att, såsom Luther säger, »en kristen icke allenast har rättighet och makt att lära Guds ord, utan är ock skyldig att göra det vid sin själs förlust och Guds onåd». Vi böra därför bedja Gud om nåd att kunna verkställa det och med lydaktighet foga oss efter aposteln förmaning: »Lär och förmana varandra i all visdom.»

»Med psalmer och lovsånger och andliga visor och sjungen i nåden till Herrens ära i edra hjärtan.» Här förmanar oss aposteln att också till vår uppbyggelse använda andlig sång. Och vilket välsignelserikt medel är icke sången, till att väcka, upplyfta och stämma det förströdda sinnet, att lugna och fröjda hjärtat under jämmerdalens mångahanda vedervärdigheter! Huru mången gång skingras icke det tjockaste moln omkring själen blott genom en uppbygglig sång! Huru mången hård och kall själ har icke av en ljuvlig sång blivit uppvärmd och bevekt till besinning! Huru har icke sången ofta på det djupaste fäst i minne och hjärta de dyrbara lärdomar, som efter en predikan snart glömdes! Luthers fiender klagade, att han gjorde mer skada (för påvens kyrka) genom sina visor, än genom alla sina predikningar.

Om sångens värde har den gamle kyrkoläraren Basilius följande vackra tankar: »När den helige Ande väl visste, med vilken svårighet det mänskliga sinnet låter föra sig till det gott och heligt är, varemot vi äro mycket villiga till de ting, som äro oss av naturen behagliga, vad skulle han då göra? Då blandade han visors ljuvlighet tillhopa med den hälsosamma lärdomen, på det vi skulle, med den förra, även emottaga de sköna ordens nytta, förrän vi själva kunde märka det - på samma sätt som en klok läkare, för att förmå den ovilliga patienten att dricka en bitter dryck och läkemedel, bestryker glasets brädd med honung. Även så skall psalmernas melodi locka ungt folk, som blott älskar sången, att också, oförmärkt, inhämta god lärdom till salighet.»

Så talar ock den gamle kyrkofadern Augustinus mycket vackert om sångens kraft och välsignelse, då han säger: »Ack, Herre! huru jag har gråtit över dina psalmer och lovsånger, då jag blev så innerligen bevekt av din heliga församlings ljuvliga röst och stämma! Samma stämma har trängt sig in i mina öron, och din sanning har blivit sammansmält med mitt hjärta, och genom samma din sanning en salig andakt hos mig blivit uppvärmd och tänd, så att tårarna hava mildeligen flutit på mina kinder. Ack, huru söta voro mig samma tårar!»

Över de orden: *i nåden*, som aposteln tillägger: »Och sjungen *i nåden*», säger Luther: »Detta kan väl tydas så, att det är talat om Guds nåd, d. ä. att sådana sånger böra ske utan tvång och lag, av frivillig lust och kärlek. Men jag håller före, att Paulus talar om *sångens* eller *visornas* nåd och ljuvlighet. Det bör vara anderika, ljuvliga och söta visor, dem var och en gärna hör. En del visor hava de allra skönaste ord, men äro världsliga och köttsliga; tvärt om hava några goda ting för sig, men med så otjänliga ord, att intetdera duger eller vinner något behag.»

Men den viktigaste anmärkning, som aposteln här gör, lyder så: »Och sjungen till Herrens ära i edra hjärtan.» Härmed vill han visst icke säga, att man icke skall sjunga med munnen; men han förmanar, att vi icke skola låta det bliva blott sång med munnen och för människor, utan, såsom aposteln på annat ställe säger: »Jag skall lovsjunga med anden (i mitt hjärta, för Herren), men jag skall ock lovsjunga med förståndet», d.ä. med sådan röst, att ock andra höra och förstå det (1 Kor. 14:15). Tänk, när psalmen innehåller uttryck av bön, tacksägelse, längtan m.m. och du låter det blott gå genom munnen, utan att av hjärtat mena det inför Gud, så är det ju ett uppenbart skrymteri.

Det är stor fara, i synnerhet på vissa orter, där man gör mycket affär av sångens välljud, av stämmors inövande och dylikt, att det till slut blir - blott sång! - utan hjärta, utan mening och anda. O, huru lätt det

arglistiga hjärtat slingrar av på någon orätt väg! Om man blott vakar och är uppriktig, skall man snart märka och erkänna det. Många vilja likväl anses vara stadda i andlig umgängelse, när de sjunga andliga sånger, då likväl deras *hjärtan* icke hava del i det, som de med munnen framsjunga, om de ock med *tankarna* följa med. Sådan sång är för den människan blott ett vackrare, ett religiöst nöje, men för Gud ett vämjeligt skrymteri, när det vill anses vara allvarligt menat. Lutkemann har rätteligen anmärkt, att »kristna icke böra bruka sång annorlunda, än själva bönen, nämligen med sann andakt och i Herrens fruktan.»

Och kyrkofadern Augustinus säger åter härom: »Om jag så sjönge, att jag mer hugnade mig över den ljuvliga tonen och klangen, än över innehållet, så bekänner jag, att jag därmed rätt illa och straffvärt försyndade mig. Jag vill mycket hellre intet sjunga eller höra sjungas, än att ingen andakt skulle vara därvid.» Härmed är nu sagt, vad aposteln menar, då han tillägger: »Och sjungen till Herrens ära i edra hjärtan.»

Nu, vilken rik välsignelse, om vi även på detta sätt, genom uppbyggliga, ljuvliga och andäktiga sånger låte Kristi ord rikligen bo uti oss och ibland oss! Vilken frid och fröjd i anden, vilken kraft mot allehanda frestelser, om en kristen vid alla arbeten, som sådant tillåta, även med sång uppbyggde sig! Han skulle ock därmed, utan att själv veta det, uppbygga och verka allt gott på mången åhörare. Huru ljuvligt och uppbyggligt är det icke att höra, när en bonde på sin åker eller en hantverkare på sin verkstad eller en tjänare vid sin fredliga syssla gör sitt hjärta och sitt arbete lätt med en vacker andlig sång!

Huru väl gör icke en kristen emot sig själv, när han i huset eller ute på marken sjunger Herren en lovsång, i stället för att med onyttiga tankar och sorger förströ och plåga sitt hjärta! Sådan hälsosam sed hade de första kristna; och när Kristi kärlek brinner varmt i troende hjärtan, så uppkommer den av sig själv. »Är någon vid gott mod, han sjunge psalmer», säger aposteln. Där blott en lagisk andlighet råder, där »träldomens ok» betungar sinnet, där hörer man icke lovsånger. Men där en evangelisk anda börjar råda, där framkomma liksom av sig själv glada sånger.

Om en sådan salig tid och uppbygglig sed säger Hieronymus (in epistola 17:a ad Narcellam) mycket vackert: »Du må vända dig vart du vill, så sjunger åkermannen bakom plogen ett fröjdefullt halleluja. Den arbetsamme skördaren förlustar sig med lovsånger, och vintramparen sjunger någon av Davids psalmer. Dessa äro våra kärlekssånger. Därav ljuda herdarna på fälten, därmed väpnar sig lantmannen.» Se, sålunda skulle vi beständigt, även under arbetet, på något sätt umgås med Kristi ord; då kunde det bo rikligen ibland oss. Men, det är en enda omständighet, som gör allt detta om intet, den nämligen, om vårt leverne är köttsligt och i väsentliga stycken icke överensstämmer med ordet. Ty det blir alltför brytande för känslan att gå ifrån ordet till den hemmastadda skötesynen och så åter ifrån synden till ordet igen. Nej, synden och ordet äro såsom gifter för varandra. Därför kan vårt språk lika väl översättas: »Låten ordet bo uti eder», som »ibland» eder; så att det bevisar sin kraft till hela väsendets helgande.

Därför följer nu: »Och allt vad I gören med ord eller gärning, det gören allt i Herren Jesu namn, och tacken Gud Fader genom honom.» O, vilket heligt ting vi dock hava i Guds ord! Se här. Det är både den välsignade verkan av ordets allvarliga bruk och även det bestämda villkoret, för att kunna fortfara därmed, att »allt vad vi göra med ord eller gärning, det göres i Herren Jesu namn». Ordet och synden kunna icke trivas med varandra tillhopa. Det är ock utan tvivel just det fria, köttsliga och världsliga levernet, som ur mångt hus förjagat ordets dagliga bruk; emedan, såsom nyss sades, det blir alltför brytande för känslan att gå från synden till ordet och från ordet till synden. Men ve den människa, som då låter ordet fara och väljer att behålla synden! Lyckliga de, som tvärt om med ordet fördriva synden! Såsom ock Luther därför säger, att ett dagligt och allvarligt bruk av Guds ord är den starkaste rökelse och det rätta vigvattnet, varmed djävulen fördrives.

Till att göra något »i Herren Jesu namn» hörer, att »vara iklädd Kristus» - att stå i hans ställe, både genom tron inför Gud och genom kärleken i levernet inför människor; ty sådant innebär det alltid, när det heter tala, göra, bedja i Jesu namn. Således fordras först att vara en troende kristen, som lever endast

av Kristi rättfärdighet; varigenom också Kristus lever i oss, Kristus är vårt liv, såsom kapitlet började: »I haven dött, och edert liv är fördolt med Kristus i Gud; när Kristus, edert liv, varder uppenbarad» m.m.

Och såsom i Gal. 2:19–20 står: »Jag har genom lagen dött bort från lagen - och jag lever, icke mer jag, utan Kristus lever i mig; det jag nu lever i köttet, det lever jag i tron på Guds Son» m.m. Men för det andra, stå vi ock då i Kristi ställe uti vårt leverne, med ord eller gärningar, evad vi tro och betänka det eller icke, ty det går dock alltid, såsom Kristus säger, att »han varder ärad, om vi bära mycken frukt» (Joh. 15), men däremot, att »hans namn varder för vår skull försmädat», om vi leva vårslöst och illa (Rom. 2:24). O, vilket tänkvärt förhållande! O, vilken förskräcklig synd och skada, om vi förgäta detta och leva så, som om vi vore våra egna och kunde göra vad vi ville!

Kristna, vill aposteln säga, betänken, att I icke ären edra egna, I ären Kristi lemmar, edert hjärta är hans tempel, eder tunga är Kristi tunga, edra ögon, edra händer, allt är Kristi lemmar! »Allt vad I gören med ord eller gärning, det gören allt i hans namn», i hans ställe, liksom han själv vore här och gjorde det; gören allt såsom hans lemmar, till hans ära och välbehag, på det sätt, att det skulle anstå honom själv att göra vad I gören. Eller vilken skulle våga sig att med Kristi lemmar göra synd, att med Kristi tunga tala onyttiga ord, med Kristi kropp göra onda gärningar?

Därför gören intet, som icke skulle passa för Herren Kristus att göra; gören och talen så, som han gjorde och talade! Han var mild och ödmjuk av hjärtat; varen ock I milda och ödmjuka av hjärtat. Att göra Faderns ära och välbehag, det var hans mat; nåd och sanning var alltid uppå hans läppar; varen häruti hans efterföljare.

Korteligen: »Allt vad I gören med ord eller gärning, det gören allt i Herren Jesu namn. » »Om någon talar, tale han såsom Guds ord; om någon tjänar i församlingen, tjäne han såsom av den förmåga, Gud giver.» Den som själviskt företager något och gör det till sin egen ära, efter sitt eget tycke och välbehag och i egen kraft, han gör det i sitt eget namn, och då är det förlorat, han har fått sin lön! Nej, gören allt i Herren Jesu namn! »Och tacken Gud Fader genom honom!» Given Gud äran för allt gott! Kännen och erkännen, att I ären icke ens skickliga att tänka något, såsom av eder själva; utan äro vi till något skickliga, så är det en gåva genom Kristus.

Se, detta är nu summan av allt kristligt leverne. Men allt detta blir endast ord och tankar, blir aldrig verk och handling, om icke Kristi ord fått bo uti oss, rikligen och i all visdom. Därför blir slutet detta: det finnes intet medel att alltid förbliva i tron och kärleken, i en salig och förtrolig förening med Frälsaren och i kärlekens lust och kraft till ett kristligt leverne, utom detta enda, att dagligen igen återkomma till ordet, läsa, tala, skriva och sjunga om Kristus, lära och förmana oss själva och varandra alla dagar. Därigenom skulle allt andligt ont botas, allt gott oss givas.

Mot synder, mot otroskval, mot lättsinne, mot allehanda villfarelser och falska andar, korteligen, mot allt ont hjälper blott ett: Kristi ords flitiga bruk. Det finnes ingen sådan evangelisk visdom, ingen sådan trons metod, att jag därigenom skulle kunna alltid hålla mig troende och varm i min ande - icke ens Luther visste någon sådan konst - utan det finns blott ett enda medel därtill: dagligen återkomma till samma evangelium, helt enkelt slå upp boken, läsa något därur, tala något därom, skriva därom till en vän, sjunga en evangelisk sång, under bön om Guds närvaro - se där hela Israels starkhet! Ty på detta sätt bor Herren hos sitt folk; han kan icke bli bortad, där man med hjärtlig mening handlar om honom, även om det skedde med så stor svaghet och klenhet, som de två Emmasulärjungarna. Han går dock ännu alltid med oss på vägen, uttyder för oss skriften och gör våra hjärtan brinnande.

Därför - ordet, ordet! – Umgås blott flitigt och hjärtligt med ordet, helst med inbördes lärande, med uppbyggliga samtal - och allt botas, allt blir väl.

** Man kunde framställa många exempel på ovishet vid det goda nitet; såsom t.ex. om någon, för att hörsamma förmaningen: lär och förmana varandra, förmanar sina föräldrar med samma ton eller ordalag, som det endast passar föräldrar att bruka till barnet, och icke tvärt om (1 Tim. 5); eller om någon talar Guds ord till drinkaren, då han är i rusigt tillstånd, och således »kastar pärlor för svin»; eller om någon, då han vet sig för Kristi efterföljelse vara nödsakad att trotsa världens omdöme, även trotsar i sådana fall, där det icke är nödigt, där icke högre plikter fordra det o. s. v.*

*** Det bedrörligaste är, att icke blott den allmänna döda hopen, utan en hel andlig skola som för övrigt har mycket nit om Gud, har ord och visdom och skiljer sig i mycket från världen - förer samma påvliga strid emot bibelns lära i detta avseende och har till stöd någon »fädernas stadga», med vilken de göra Guds bud om intet och lära: »Kristna av folket skola icke tala i Jesu namn, utan endast prästen; honom får man höra, fråga och lyda!» Ja, det går på vissa orter så långt, att om två bröder i ett hus bliva kristna, få de icke samtala med varandra om denna sin dyraste angelägenhet, utan om de vilja tala något, som rör själen, så skall det ske endast med prästen. Detta vill ju säga, att när man blir en kristen, så skall man i religionens, i Herrens namn förpliktas att, när man icke är hos sin präst, utan i andra människors umgänge, iakttaga antingen en beständig tystnad eller ock tala om världsliga angelägenheter och vidare om väder och vind, om åker och äng. O, det är ett förvånande exempel på, huru långt det kan gå med människostadgar i religionens namn, när man lämnar Guds ord ur ögonsikte. Påven förbjuder sitt folk till och med att läsa bibeln. Då rysa vi över det påviska budet; men det är icke mindre rysligt och påviskt att i Guds namn förbjuda väckta och fromma själar att tala om Gud - detta som Moses (4 Mos. 11:29), David (Ps. 1:2), Kristus (Matt. 10:32), Paulus och Petrus tvärt om förmana oss till! Och var säker, det blir ändå aldrig för mycket av det talet. Vi hava för sådant tal nog hinder inom oss, om det ock icke förbjudes oss i Herrens namn!*

- C-O Rosenius 1850

(nionde årg.)

© Pietisten 2018

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.

www.pietisten.com